

NAMMINERSORNERULLUTIK OQARTUSSAT · GRØNLANDS HJEMMESTYRE

Ilaqutariinnermut Peqqitsutsimullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Familie og Sundhed

Til Folketingets Grønlandsudvalg

Orientering om tiltag inden for børne- og ungeområdet

Børns forhold i Grønland har i den senere tid været genstand for omfattende presseomtale i både danske og grønlandske medier. Som Landsstyremedlem for Familie og Sundhed i Grønland vil jeg derfor gerne fastslå, at det grønlandske Landsstyre i mange år har prioriteret børne- og ungeområdet særdeles højt, samt at vi konstant arbejder på at forbedre tilværelsen for vores børnefamilier.

Samtidig vil jeg gerne benytte lejligheden til at gøre rede for de mange initiativer, som vi enten allerede har igangsat eller vil igangsætte inden for den nærmeste fremtid.

Den primære hjælpeforanstaltning til borgere, som oplever økonomiske problemer i kortere eller længere perioder, er offentlig hjælp. Ydelsen går til at dække familiers faste udgifter til husleje, tøj, mad og andre fornødenheder. Derfor er det i den seneste lov om offentlig hjælp som noget nyt fremhævet, at de grønlandske kommuner altid skal sørge for, at børns behov bliver særligt tilgodeset. Endvidere kan kommunerne – for at undgå at børnene lider nød – udbetale offentlig hjælp i rater eller i naturalier til forældre, der ikke selv er i stand til at forvalte deres økonomi.

Ligeledes er satserne for børnetilskud blevet forhøjet pr. 1. juli 2008, mens satserne for underholdsbidrag, børnetillæg til uddannelsessøgende og førtids- og alderspensionister samt kosttillægget til plejefamilier er blevet forhøjet pr. 1. januar 2009. Begge gange har forhøjelserne været betydelige.

I erkendelse af, at det ikke er tilstrækkeligt udelukkende at forbedre familiernes økonomiske vilkår, igangsatte det daværende Familiedirektorat i 2006 "Særlig Indsats".

"Særlig Indsats" omfatter følgende tiltag inden for børne- og ungeområdet:

- En kortlægning af børn og families trivsel
- Tilskud til oprettelse og drift af familiecentre, hvor familier med problemer kan få behandling, rådgivning og krisehjælp

Dato: 10.3..2009
J.nr.

Postboks 260
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 45 47
ipn@qh.gl
www.nanog.ql/ipn

- Tilskud til oprettelse og drift af familiehøjskoler, hvor den enkelte familie har mulighed for at få behandlet deres problemer i dialog med andre
- Bistå kommunerne med psykosocial krisehjælp ved traumatiske oplevelser, f.eks. ulykker, selvmord og seksuelt misbrug
- Etablering af en gratis anonym telefonisk familierådgivning, hvor forældre kan få råd og vejledningen om forælderrollen og dermed forebygge, at familiernes problemer eskaleres. Telefonrådgivningen er bemandet med professionelle behandlere

Senere er overstående indsatser blevet udbygget med kurser for vordende forældre og tiltag for at forbedre forholdene for plejeforældre.

På Landstingsfinansloven for 2009 var samlet afsat 15,4 mio. kr. under "Særlig Indsats".

Ligeledes er der på Landstingsfinansloven for 2009 bevilget 7,6 mio. kr. til kursusvirksomhed og efteruddannelse inden for det sociale område. Bevillingen anvendes til kurser om lovgivningen inden for det sociale område og børn og unges vilkår og rettigheder, herunder FN's Konvention om Barnets Rettigheder, plus opkvalificering i socialrådgivning, familiebehandling, behandling af seksuelt misbrugte børn og unge samt opkvalificering af plejefamilier og sagsbehandlere.

Dertil kommer 5,8 mio. kr. afsat på Landstingsfinanslov 2009 til forebyggende virksomhed. Disse midler kan søges til særlige socialpædagogiske tilbud og forsøgsprojekter inden for børne- og ungeområdet, landsdækkede frivillige organisationer, herunder oplysnings- og rådgivningsaktiviteter, samt drift af krisecentre.

For bedst muligt at målrette vores initiativer, er det imidlertid afgørende, at vi hele tiden har ny og opdateret viden på familieområdet. Det var baggrunden for, at der under "Særlig Indsats" var afsat midler til en kortlægning af børn og familiers trivsel. I 2007-2008 har Departementet for Familie og Sundhed i tæt samarbejde med Det Nationale Forskningscenter for Velfærd i Danmark udarbejdet den nylig offentliggjorte landsdækkende undersøgelse *Børn i Grønland – en kortlægning af 0-14-årige børns og familiers trivsel*.

Til at følge op på undersøgelsen er nedsat en styregruppe, der har til opgave at udforme en fælles strategi for en sammenhængende og koordineret indsats på børne- og familieområdet. I styregruppen er relevante departementer, de grønlandske kommuners landsforening, Pædagogernes Fagforening, Lærernes fagforening, Socialrådgiverforeningen, Psykologforeningen, Sorlak (Børne- og Ungeforbundet) samt SIK (Lønmodtagernes Organisation) repræsenteret.

Styregruppens fokusområder vil blive børns trivsel, resourcesvage familier, misbrugsproblemer, seksuelt misbrug, vold i familien samt kompetenceudvikling af

fagpersoner, og styregruppen får til opgave at udforme en samlet strategi, hvor igangværende indsatser inddrages og videreudvikles og nye indsatser udvikles, hvor der er behov.

Styregruppen vil have den koordinerende rolle i forhold til de 8 arbejdsgrupper, der skal nedsættes inden for følgende fokusområder: børns trivsel, ressourcetsvage familier, misbrugsproblemer, seksuelt misbrug, vold i familien, kompetenceudvikling, skolen og fritiden.

For at sikre en helhedsorienteret tilgang, som medtager de interessenter, der arbejder med børn og unge, håber vi desuden, at relevante interesseorganisationer vil deltage i arbejdsgrupperne. Det var derfor glædeligt at se det store fremmøde på det seminar, som Departementet for Familie og Sundhed arrangerede for interesseorganisationer inden for børne- og ungeområdet i midten af februar.

Styregruppens anbefalinger skal ligge klar i løbet af forårssamlingen 2009.

For at få problemerne belyst fra børnenes vinkel samt understrege børnenes ret til at blive hørt er det min intention at etablere et børneråd.

Endvidere afventer jeg UNICEF's respons på den henvendelse, som jeg rettede til dem den 18. februar, om at indgå i en konstruktiv dialog om et evt. fremtidigt samarbejde til gavn for de grønlandske børn.

Det er ligeledes min målsætning, at der skal være familiecentre og krisecentre i alle grønlandske byer, så borgere, der søger hjælp, også kan få hjælp. Departementets evaluering af familiecentrene viser, at der er stor interesse blandt kommunerne for at etablere familiecentre. Samtidig udtrykker brugerne tilfredshed, og personalet har positive erfaringer med den behandling og rådgivning, familiecentrene tilbyder.

En af familiecentrenes største styrker er den lokale forankring og dermed muligheden for at tilrettelægge tilbuddene ud fra de ressourcer og behov, der findes hos de enkelte familier og i lokalsamfundet.

Endelig har Landstyret i Folkesundhedsprogrammet for 2007-2012 opprioriteret forebyggelsesindsatsen kraftigt, og frem til 2012 er der afsat 8 mio. kr. pr. år til projekter og lønninger.

Inden for børne- og ungeområdet er målsætningerne:

- At fremme tidlig indsats over for gravide og deres familie
- At spædbørnsdødeligheden falder
- At styrke indsatsen over for omsorgssvigtede børn og deres familier
- At skabe yderligere fokus på omsorg for hinanden
- At fremme en sund livsstil blandt børn og unge

Derudover intensiveres indsatsen på en række områder, der direkte eller indirekte berører børn og unges tilværelse, f.eks. alkohol- og hashmisbrug, vold, voldtægter og seksuelle overgreb, selvmord, kost og fysiske aktiviteter, tandpleje samt sexliv.

Jeg tror og håber således på, at de initiativer, som vi har iværksat på socialområdet i de senere år, vil have positiv effekt både på kort og lang sigt. For mit eget vedkommende kan jeg garantere, at jeg kontinuerligt vil arbejde hårdt på at styrke og udvikle indsatsene på familieområdet. Ligesom jeg til hver en tid vil være åben for at indgå i dialog og samarbejde med mine danske kollegaer på området.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga/
Med venlig hilsen

Naja Petersen
Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed